

Č. 950.

Pozemková reforma: * Uvedl-li státní pozemkový úřad, zrušuje po 31. prosinci 1920 k protestu místního poradního sboru usnesení obvodové úřadovny o vnučeném pachtu dle § 63 zák. příděl., v intimátu svého rozhodnutí, že rozhodl o opravném prostředku »žadatelů za příděl půdy«, trpí jeho rozhodnutí podstatnou vadou řízení.

(Nález ze dne 23. září 1921 č. 11.723.)

V ě c: Akciová společnost rolnického cukrovaru v Š. (adv. Dr. Fr. Pauk z Brna) proti státnímu pozemkovému úřadu v Praze stran přídělu pozemků do prozatímního pachtu.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Obvodová úřadovna Státního pozemkového úřadu v Brně vydala dne 12. listopadu 1920 usnesení, jímž ode dvora V. přidělila žadatelům obce V. do drobného pachtu po rozumu § 63 zák. příděl. z určitých parcel výměru celkem 9·8777 ha.

K protestu místního poradního sboru ve V. státní pozemkový úřad rozhodnutím z 10. ledna 1921 usnesení obvodové úřadovny zrušil a vyslovil zároveň, že ponechává v platnosti dohodu, která při komisionálním šetření konaném státním pozemkovým úřadem dne 8. května 1920 v obvodu okresní politické správy ve Výškově byla mezi zástupci žadatelů o příděl půdy do prozatímního pachtu ve V. a mezi zástupcem velkostatku V. sjednána, a na základě které přiděleno bylo od velkostatku V. pro žadatele z V. do zatímního pachtu 80 měř polí, poněvadž dohoda ta není v odporu s příslušnými zákonnými ustanoveními.

Nejvyšší správní soud rozhoduje o stížnosti čelící proti tomuto výnosu státního pozemkového úřadu, musil v první řadě obírat se námitkou, že státní pozemkový úřad po 31. prosinci 1920 nebyl oprávněn učiniti ve sporné záležitosti nijaké rozhodnutí, poněvadž jeho pravomoc ku přechodným opatřením podle § 63 příděl. zák. zanikla 31. prosince 1920, aniž byla prodloužena.

O této námitce uvažoval nejvyšší správní soud takto:

Zákon příděl. v § 63 ustanovuje, že pozemkový úřad může uložit tomu, kdo na zabrané půdě hospodáří, aby přenechal jistým subjektům do pachtu přiměřenou výměru půdy za běžných pachtovních podmínek (odst. 1) a aby eventuelně sám, nebylo-li tomuto příkazu vyhověno v určené lhůtě, upravil pachtovní podmínky závazně pro obě strany. Vyhražuje mu také v odst. 6 právo přenést provádění těchto přechodných ustanovení na příslušný úřad politický. »Pravomoc pozemkového úřadu podle těchto přechodných ustanovení trvá« — tak praví odstavec 7. — »až do konce roku 1920 a lze ji prodloužit nařízením vlády na další rok.«

Při tomto textování posl. odstavce § 63 (arg. slova... pravomoc pozemkového úřadu podle těchto přechodných ustanovení...) není pochybnosti o tom, že dnem 31. prosince 1920, pokud nejde o Slovensko, a o příděl půdy do prozatímního pachtu legionářům, zanikla pravomoc pozemkového úřadu k oněm úkonům, jak o nich je v § 63 zák. příděl. řeč, a jak jsou nahoře vypočítány, že však ustanovení tohoto odstavce

nestojí v cestě tomu, aby pozemkový úřad podle § 8, odst. 2 zák. ze dne 11. června 1919 č. 330 sb. z. a n. a zák. ze dne 23. června 1919 č. 454 sb. z. a n. ke stížnosti jako nadřízená instance přezkoumal rozhodnutí neb opatření, jež dle § 63 příděl. zák. učinily obvodové úřadovny a komise zřízené po rozumu § 8 zák. o pozemkovém úřadě neb okresní pol. správy ve smyslu 6. odst. § 63 zákona příděl.

Naříkané rozhodnutí dle svého znění vydává se skutečně za instanční rozhodnutí o opravném prostředku, jehož proti rozhodnutí obvodové úřadovny použili žadatelé o příděl půdy. Leč toto tvrzení nesrovnává se se spisy, ze kterých jest patrno, že podnětem pro naříkané rozhodnutí byl protest místního poradního sboru obce V. Tato okolnost není však z rozhodnutí straně intimovaného patrno, takže strana ponechána byla v nevědomosti o tom, co ve skutečnosti zavdalo podnět ke zrušení rozhodnutí obvodové úřadovny, a zůstalo jí zejména tajno, že naříkaný výrok státního pozemkového úřadu byl v pravdě vydán nikoliv ke stížnosti žadatelů za příděl půdy, nýbrž k protestu místního poradního sboru. Vada tato, odnímajíc straně možnost vytýkati případný nedostatek legitimace místního poradního sboru a tím i nedostatek instanční příslušnosti žalovaného úřadu, zhoršuje podstatným způsobem procesní postavení strany v řízení před tímto soudem.

Vadu takovou nutno však uznati za podstatnou vadu řízení, pro kterouž slušelo naříkané rozhodnutí dle § 6, odst. 2 zák. o správ. soudě zrušiti.

Č. 951.

Ochrana nájemníků: * **Kompetence nájemního úřadu, povolovati ve smyslu §§ 15 a 8 zák. z 8. dubna 1920 č. 275 sb. z. a n. zvýšení nájemného, vztahuje se i na smlouvy nájemní uzavřené na určitou dobu; povolení zvýšiti nájemné takové neobsahuje však meritorního výroku o tom, je-li pronajímatel podle obsahu smlouvy vůči nájemci skutečně také oprávněn zvýšené nájemné, uznané z veřejných ohledů za přípustné, požadovati.**

(Nález ze dne 23. září 1921 č. 11.795.)

Věc: Gustav P. v Praze (adv. Dr. O. Vendulák z Prahy) proti nájemnímu úřadu hlavního města Prahy I.-VI. stran zvýšení nájemného.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Naříkaným rozhodnutím žalovaný úřad k žádosti majitelky domu čp. — v Praze Josefiny K. za povolení zvýšení nájemného z bytu stěžovatelova povolil mimo zákonně přípustné 20procentní zvýšení další zvýšení tohoto nájemného nad stav z r. 1914 o 11 proc., dále zvýšení upraveného nájemného o 7 proc. činžovní groš a 3 proc. vodní dávku. — — —

Nejvyšší správní soud rozhoduje o stížnosti řídil se těmito úvahami:

ad 1. Kompetence nájemního úřadu k rozhodování ve smyslu §§ 15 a 8 zák. z 8. dubna 1920 č. 275 sb. z. a n. je podmíněna tím, že jde o zvýšení nájemného, tedy že úplata za přenechané užívání bytu, o jejíž zvýšení se jedná, má právní povahu nájemného. Zda nájemní úřad tuto otázku, která je prejudiciální pro jeho kompetenci a tvoří součást skut-